

zorpetzea %3,2 jaitsi zelako. Honekin, bederatzi hilabetez jarraian gutxitu da zorpetzea. Izan ere, 2018ko ekainetik sektore publikoak 1.000 milioi euro baino gehiago murriztu du zorra.

Datu horiek erakusten dutenez, Covid-19ko pandemia ez da oraindik kreditu jardueran nabaritzen hasi, eta, beraz, Espainiako eta eurogune osoko finantza erakundeek espero dute apirila eta ekaina bitartean koronabirusaren ondorioak askoz modu nabarmenagoan eta biziagoan islatuko direla, bereziki finantzaketa eskariaren kasuan.

Burtsako merkatuen ezegonkortasunaren aurrean, aurreztaileek bankuen gordailuen aldeko apustua egin zuten berriro, inbertitutako kapitala bermatzen duten produktuak baitira, uneotan eskaintzen duten errentagarritasun eskasa ematen duten arren. Izan ere, gordailu pribatuak %0,9 hazi ziren eta 80.000 milioi euroren atalasea hurbildu ziren berriro. Beste hiruhileko batez, aurrerapen hori ageriko eta kontuan hartutako gordailuetan egindako ekarpenetan oinarritu zen, epera bideratutakoak %16,7 murriztu baitziren. Honekin sei urte dira etengabe uzkuratzen direla. Gaur egun, 12.000 milioi euro baino ez dira inbertitzen produktu horietan, baina boom ekonomiko betean pilatutako zenbatekoa 43.600 milioi eurotik gorakoa zen. Azkenik, sektore publikoak berriro desinbertitu zuen gordailuetan. Aurreko guztiaren ondorioz, gordailu guztiek %0,1eko jaitsiera izan zuten, 2015eko erdialdetik izandako lehen beherakada delarik.

Aurreikuspenak

Covid-19k azken ehun urteko munduko osasun krisirik handiena ekarri du eta eragin larria izaten ari da jarduera ekonomikoan. Oinarrizko eszenategi batean, pandemia murriztu egingo da eta 2020ko bigarren seihilekoan kontrolpean egongo da, eta eusteko neurriak pixkanaka kenduko dira. Suposamendu horiekin, munduko ekonomia %4,7 inguru jaitsiko da 2020an, eta %5,2era arte haziko da 2021ean, Consensus Forecastsen arabera.

Munduko hazkundeari buruzko aurreikuspenen inguruan zalantza ugari daude, ekonomiaren bilakaera aurreikusten zailak diren faktore zalantzarrien mende baitago. Pandemiaren hedapena eta intentsitatea, tratamenduaren eta txertoaren aurkikuntza, berreskuratze politiken eraginkortasuna, kontsumo patroietan izan daitezkeen aldaketak eta konfiantzan izandako eraginak dira gaur egungo proiektzio ekonomikoko edozein ariketari eragingo dioten aldagai ezezagunen adibide batzuk. Oso litekeena da 2020. urtean munduko ekonomiak atzeraldirik okerrenea jasatea Depresio Handiaz geroztik, eta ekonomiaren beherakada bizia eta orokorra izango da herrialde guztientzat, nahiz eta larritasun maila desberdinekin. 2021era begira, susperraldi partziala aurreikusten da, baina BPGaren maila birusa baino lehenagoko mailen azpitik

mantenduko da eta berreraikuntzaren dinamismoari buruzko ziurgabetasuna handia da. Beheranzko arriskuak dira nagusi eta hazkunde zifra txikiagoak ekar ditzakete.

EKONOMIA AURREIKUSPENAK

Urte arteko aldakuntza tasak

	BPG			Kontsumo prezioak		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Munduko ekonomia	2,5	-4,7	5,2	2,7	1,9	2,3
AEB	2,3	-5,6	4,4	1,8	0,8	1,8
Kanada	1,7	-6,6	5,1	1,9	0,7	1,7
Japonia	0,7	-5,3	2,6	0,5	-0,3	0,0
Eurogunea	1,2	-8,4	6,1	1,2	0,3	1,0
Europar Batasuna	1,5	-7,9	5,6	1,3	0,5	1,2
Alemania	0,6	-6,5	5,2	1,4	0,6	1,4
Espainia	2,0	-9,8	6,8	0,7	-0,2	0,8
Frantzia	1,5	-9,7	7,0	1,1	0,3	1,1
Herbehereak	1,8	-6,1	4,0	2,6	0,7	1,1
Italia	0,3	-10,7	6,5	0,6	-0,1	0,6
Erresuma Batua	1,4	-9,0	6,1	1,8	0,9	1,3
Asia eta Ozeano Barea	4,0	-1,2	6,1	2,2	1,9	1,7
Ekialdeko Europa	2,4	-4,8	4,2	5,5	5,1	4,7
Amerika Latinoa (Venezuela ezik)	0,7	-5,8	3,5	10,1	8,0	7,9

Iturria: Consensus Forecasts (2020ko ekaina).

Ekonomia aurreratuetan, 2020. urteko krisi ekonomikoa orokorra da. Herrialde askok biziki sufritu dituzte pandemiaren osasun ondorioak eta ondorio ekonomikoak. AEBetako ekonomia %5,6 uzkurtuko da eta Japoniakoa, berriz, %5,3, Consensus Forecastsen ekaineko panelaren arabera. Konfinamendua funtsezkoa da birusa geldiarazteko, baina mugikortasunari ezarri zaizkion murrizketek kalte handia egingo diote jarduera ekonomikoari. Bestalde, kontsumitzaileen eta inbertitzaileen konfiantzan izango dituen ondorio negatiboak hilabete askotan mantenduko direla aurreikusten da.

Azaleratzen ari diren eta garapen bidean dauden herrialdeek ere osasun eta ekonomia binomioa konpondu beharko dute. Kanpo eskariaren eta finantza baldintzen inpaktu negatibo larriaren ondorioz, haren hazkundera nabarmen murriztuko da. Txina nabarmentzekoa da, pandemiaren fokua izan zelako eta Covid-19ren enbidoa gairitu duen eta ekonomia lehenago suspertu duen

herrialdea delako. NDFk ekaineko txostenean aurreikusi duenez, Asiako erraldoiaren ekonomia %1,0 haziko da 2020an eta %8,2ra arte bizkortuko da 2021ean.

Gaur egungo osasun larrialdia Europan gertatu da bere ekonomia neurrizko urratsean hazten ari zenean eta oraindik ahultasun asko agertzen zituenean. Elementu horiek guztiek euroguneko ekonomia bere historiako atzeraldirik sakonenean dagoela iragartzen dute. Concepsus Forecastsek 2020an %8,4ko beherakada aurreikusten du Europako moneta bakarraren eremuan, eta hazkunde erritmoa %6,1ra bizkortuko dela 2021ean. Datu horiek susperraldiak U baten forma izango duela iradokitzen dute, eta 2021. urtearen amaieran ez direla lortuko pandemia baino lehen zeuden ekoizpen mailak. Birusaren shocka estatu kide guztietan antzekoa bada ere, berreraikuntza asimetrikoa izango dela uste da. Larrialdi honen irteera ez da soilik osasun inpaktuaren edo eusteko aplikatuko diren neurrien araberakoa izango, baita hasierako baldintzen eta sare sozial eta ekonomikoaren gaineko ondorio dramatikoak arintzeko toki bakoitzean aplikatutako politiken araberakoa ere. Hala ere, Europako politika bateratuen ezarpena inoiz baino beharrezkoagoa da Europar Batasunaren historian.

ESPAINIARAKO AURREIKUSPENAK HIRUHILEKOKA (2020ko ekaina)

Urte arteko aldakuntza tasak

	2020			2020	2021
	II	III	IV		
BPG	-13,0	-11,2	-7,1	-8,9	7,5
Kontsumo pribatua	-14,5	-11,4	-6,8	-9,8	8,9
Kontsumo publikoa	6,0	1,0	0,9	2,9	0,2
Kap. finkoaren eraketa gordina	-13,4	-10,2	-5,5	-8,9	7,9
- Inbertsioa ekipamenduan	-19,3	-16,2	-10,1	-12,5	11,0
- Inbertsioa landutako aktibotan	1,1	-0,5	-1,5	1,5	1,9
- Inbertsioa eraikuntzan	-15,1	-10,4	-4,7	-10,6	8,2
Barne eskaria	-10,2	-8,8	-5,1	-7,1	6,7
Esportazioak	-24,9	-22,1	-16,9	-17,6	10,0
Inportazioak	-17,4	-15,7	-11,9	-13,1	7,2

Iturria: Ceprede.

Espainiako ekonomiaren hazkunde aurreikuspenak, Consensus Forecastsek aurreikusitakoak, tasak -%9,8 2020an eta %6,8, berriz, 2021ean finkatu ditu. Cepredek, bestalde, -%8,9ko beherakada ezarri du 2020rako eta hazkundera %7,5era igo du 2021erako. Hiruhileko profilari

dagokionez, oso tasa negatiboa espero da 2020ko bigarren hiruhilekoan, eta hirugarren eta laugarren hiruhilekoetan positiboa izango da. Analista guztien arabera, kontsumorako eta inbertsiorako eskari pribatuaren osagai guztiek narriadura larria pairatuko dute. Hazkunde positibo bakarra kontsumo publikotik etorriko da, jarduera ekonomikoari laguntzeko neurrien implementazioak eragindakoa. Erakunde guztiek, aurreikuspenak egiteko orduan, ziurtzat jo dute administrazio guztien defizit publikoa handituko dela. Barne uzkurduraz gain, kanpoko ingurunea ere negatiboa izango da Espainiako ekonomiarentzat.

Lan arloko testuinguruan, Cepredek, lanaldi osoko lanpostu baliokideei dagokienez, -%7,8ko beherakada aurreikusten du 2020an eta enpleguak, berriz, %6,1 egingo du gora 2021ean. Langabezia tasaren bilakaerari buruzko aurreikuspenek adierazten dute 2020an %19,9rainoko hazkunde profila egongo dela eta pixkanaka behera egingo duela 2021ean, urteko batez besteko tasa %14,2an kokatu arte.

EAE-KO EKONOMIARAKO AURREIKUSPENAK HIRUHILEKOKA (2020ko ekaina)

Urte arteko aldakuntza tasak

	2020			2020	2021
	II	III	IV		
BPG	-13,4	-10,3	-7,8	-8,7	6,7
Azken kontsumoa	-11,0	-8,5	-6,5	-7,3	6,2
Kontsumo pribatua	-16,4	-11,8	-9,1	-10,5	8,5
Kontsumo publikoa	9,2	3,8	3,3	5,1	-1,7
Kapital eraketa gordina	-15,7	-11,2	-8,0	-9,6	7,1
Barne eskariaren ekarpena	-12,4	-9,4	-7,0	-8,0	6,6
Kanpo saldoaren ekarpena	-1,0	-0,9	-0,8	-0,7	0,1
Lehen arloa	-9,6	0,5	-9,6	-3,8	8,4
Industria eta energia	-12,9	-8,6	-6,2	-7,8	6,4
Eraikuntza	-8,6	-5,6	-4,8	-5,4	4,6
Zerbitzuak	-13,9	-11,1	-8,3	-9,0	6,9
Balio erantsi gordina	-13,3	-10,1	-7,6	-8,5	6,7
Ekoizkinen gaineko zergak	-14,3	-12,0	-9,1	-10,1	6,5
BPGaren deflatoarea	-1,5	-1,1	0,3	-0,4	1,3
Lanaldi osoko lanpostuak	-10,7	-8,5	-5,7	-7,0	5,4
Landunak (BJA)	-4,8	-7,8	-6,3	-4,6	1,8
Langabezia tasa	13,9	15,8	15,3	13,7	12,2

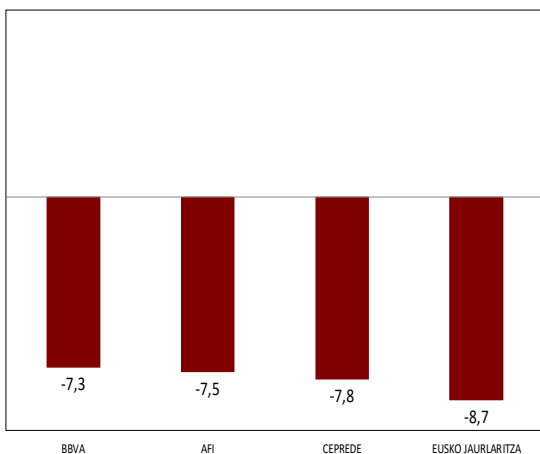
Iturria: Ekonomia eta Plangintza Zuzendaritza.

Egungo egoera ekonomiko aldakor eta zalantzarik, eta ekainera arte eskuragarri dagoen informazioarekin, Eusko Jaurlaritzako Ekonomia eta Plangintza Zuzendaritzak eguneratu egin du 2020-2021 aldirako EAEko ekonomiaren taula makroekonomikoa. Hasierako suposamenduak osasun larrialdiaren faseei dagokienez ezarritako hasierako egutegia eta ekainaren amaieran normaltasun berria sartzea dira. 2020rako hazkunde-aurreikuspena urteko $-8,7\%$ jaitsi da. 2021ean, jardura ekonomikoak gora egingo du eta hazkunde tasa $6,7\%$ izango da. Hiruhileko bilakaerak erakusten du 2020ko bigarren hiruhilekoan beherakada handia izango dela eta hortik aurrera hiruhileko arteko tasa positiboak espero dira. Hala eta guztiz ere, pandemiaren aurreko BPGren mailak oraindik ez dira lortuko egungo koadro makroekonomikoan aurreikusitako denbora horizontearen amaieran.

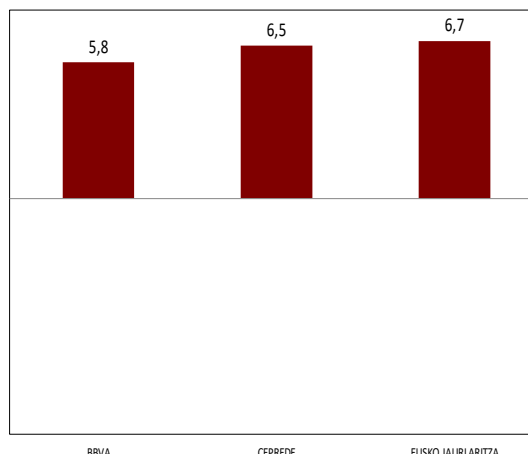
Eusko Jaurlaritzaren aurreikuspenek muturreko posizioa dute beste erakunde batzuek argitaratutako zenbatespenen artean. 2020. urterako, aurreikusitako balioen urkila Afiren $-7,3\%$ eta Eusko Jaurlaritzaren $-8,7\%$ artekoa da. 2021erako aurreikuspenak BBVAren $5,8\%$ eta Eusko Jaurlaritzaren $6,7\%$ artekoak dira.

2020ko eta 2021eko aurreikuspenak Urte arteko aldakuntza tasak

Aurreikuspen panela 2020

Aurreikuspen panela 2021

Iturria: Ekonomia eta Plangintza Zuzendaritza (2020ko ekaina, CEPREDE (2020ko maiatza), BBVA (2020ko apirila) eta Afi (2020ko maiatza).

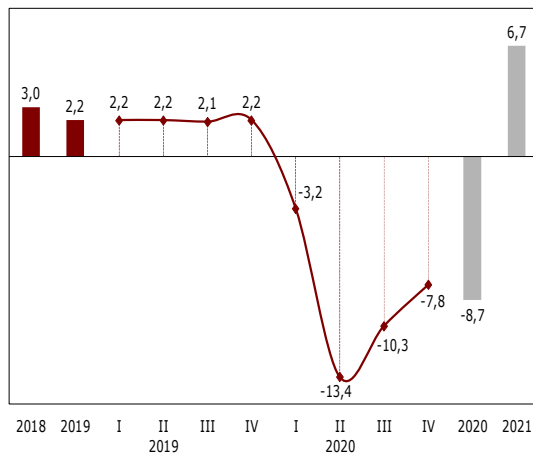
Eskariaren osagai guztiek geldialdi ekonomikoaren eragina jasango dute, administrazio publikoen kontsumoak eta inbertsioak izan ezik, horiek eragile egonkortzaile gisa esku hartzen baitute.

Familiaren kontsumo gastua %10,5 jaitsiko da 2020an. Jaitsiera, batez ere, aurtengo bigarren hiruhilekoan gertatuko da eta neurri murriztaileak altxatzen diren heinean, bizkortzen joango da. Hala eta guztiz ere, susperraldia ez da osoa izango, zenbait jardueratan (bidaiak, ostalaritza, aisialdia...) egindako gastuak nolabaiteko normaltasuna berreskuratu arte denbora beharko duelako. Halaber, ziurgabetasunak kontsumitzaileen konfiantza gutxituko du eta jokabide eredu jakin batzuei epe laburrean eragingo die.

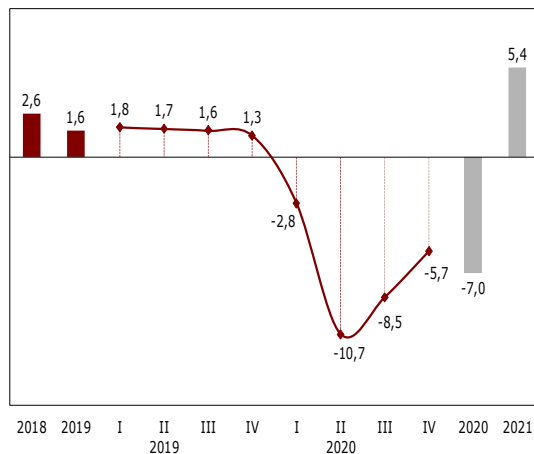
Bestalde, kapital eraketa gordina 2020an %9,6 jaitsiko dela aurreikusten da. Perspektiben arabera, konfinamenduaren ondoren gorakada bat gertatuko da. Hala ere, ziurgabetasuna ere izango da etorkizuneko bilakaeraren protagonista. Enpresen jarduerari buruzko panorama zalantzarria dela eta, inbertsio planak atzeratu edo bertan behera utz daitezke. Susperraldian paper garrantzitsua izango dute jardueraren bultzatzeko diseinatuko diren politika ekonomikoek, behin pandemiaren lehen enbidoa gaindituta.

2020ko eta 2021ko aurreikuspenak Urte arteko aldakuntza tasak

Barne produktu gordina

Enplegua

Iturria: Ekonomia eta Plangintza Zuzendaritza.

Eskaintzaren datuetan, jardueraren adar guztiek balio erantsi gordinaren hazkunderari ekarpen negatiboak egitea aurreikusten da. Ekoizpen sektore guztietarako, 2020ko bigarren hiruhilekoan intentsitate handiz jasoko da EAEko ekonomiaren hibernazioa. Pandemiari eusteko aplikatutako neurriek industriari eta zerbitzuei eragingo diete gehien. Aurtengo bigarren seihilekoan, jardueraren

ekonomikoa pixkanaka berreskuratzen hasiko dela eta suspertzeko joera hori 2021ean finkatuko dela aurreikusten da.

Enpleguari dagokionez, Eusko Jaurlaritzaren egungo aurreikuspenek 2020rako %7,0ko beherakada espero dute eta 2021erako, urteko batez besteko aldakuntza tasa %5,4 izango da. Tasa horiek 2020an lanaldi osoko 68.000 lanpostu baliokide inguru suntsitzearen eta 2021ean 48.000 lanpostu inguru sortzearen parekoak dira. Horrek ez du esan nahi hori denik aurten enplegua galduko duten edo datorren urtean enplegu bat lortuko duten pertsonen kopurua, baizik eta 2020an 2019arekin alderatuta egingo ez diren edo 2021arekin alderatuta beharko diren enplegu kopurua (lanaldi osoko urteko lanaldietan taldekatutako lanorduak).

Lana galduko duten landunen kopurua aipatutakoa baino txikiagoa izango da, haietako askok enpresari lotuta jarraituko baitute ABEEEak erabiltzeari esker. Zehazki, urte honetarako, landunen kopurua, urteko batez bestekoan, %4,6 murriztea espero da, 2019ko batez bestekoarekin alderatuta. Hau da, eragina 43.300 pertsonakoa baino zertxobait handiagoa izango litzateke. Ondoren, 2021ean, 16.100 pertsona gehiago (%1,8) egongo dira enpleguan.

Langabezia tasari dagokionez, aurreikuspenek ere nabarmen egin dute okerrera eta 2020an urteko batez bestekoa %13,7koa izango dela kalkulatu da eta %12,2ra arte hobetuko dela 2021ean.